

**MĚSTSKÁ
GALERIE LITOMYŠL
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020**

MISE A VIZE

Základním posláním Městské galerie Litomyšl je péče a podpora výtvarného umění se zaměřením k regionu, ve smyslu ustanovení § 10 odst. 5 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a dle znění její Zřizovací listiny. Tvorbou expozic, výstav, publikování a pořádáním přednášek a programů seznamuje co nejširší veřejnost s výtvarným uměním současným i minulým a s poznatky získanými odbornou činností.

"Rok 2020 se celý nesl ve znamení hlubokých změn. Několikeré přerušení provozu galerie zapříčiněné pandemií onemocnění Covid-19 způsobilo změny jak v programu instituce, tak v jejím hospodaření.

Místo původně plánovaných osmi výstavních projektů bylo galerii umožněno realizovat pouze sedm výstav. Podstatně zúžen musel být rovněž doprovodný program galerie a lektorské aktivity. I přes všechny překážky se nám však podařilo realizovat také projekty nové. Jedním z nich je projekt Smetanova výtvarná Litomyšl s výstavou Plán B v exteriéru města, druhým pak příměstský tábor, který se díky kooperaci galerijního týmu proměnil v nevyčerpitelný zdroj energie."

Mgr. Martina Zuzaňáková
ředitelka galerie

VÝSTAVY

KAREL ZEMAN

8. 2. – 29. 3. 2020

Výstava věnovaná filmovému režisérovi, scenáristovi, výtvarníkovi a animátorovi Karlovi Zemanovi (1910 Ostroměř u Nové Paky – 1989 Zlín). Karel Zeman proslul jako tvůrce filmů pro děti i pro dospělé, v nichž kombinoval herce, loutky, animaci a filmové triky. Jeho celovečerní snímky Cesta do pravěku (1955), Vynález zkázy (1958), jenž obletěl téměř celý svět a získal Velkou cenu na světové výstavě EXPO '58 v Bruselu, Baron Prášil (1961), Bláznova kronika (1964), Ukradená vzducholod' (1966) a Na kometě (1970) obdivují celebrity světové kinematografie, jako například člen komediální skupiny „Monty Python“ Terry Gilliam nebo nekonvenční všumělec Tim Burton. Výstavu připravila litomyšlská městská galerie ve spolupráci s Muzeem Karla Zemana, Filmovým uzlem Zlín a sbírkou filmových plakátů Terryho ponožky.

SMETANOVA VÝTVARNÁ LITOMYŠL /PLÁN B

2. 7. – 4. 10. 2020

Smetanova výtvarná Litomyšl (SVL) je festivalem současného umění, který probíhá v Litomyšli již od roku 2005. V roce 2020 převzala projekt Městská galerie Litomyšl a společně s partnerem festivalu Bohemian Heritage Fund jej oživila výstavou PLAN B. Výstava byla koncipovaná jako přehlídka současného českého umění ve veřejném prostoru. Prostřednictvím partnera projektu, bylo osloveno dvanáct předních českých umělců a umělkyní, jejichž renomé bylo zárukou vysoké umělecké kvality. Sochy vybraných umělců/umělkyní byly umístěny v exteriéru města tak, aby je mohl zhlédnout jak návštěvník, který se cíleně vydá po jejich stopách, tak náhodný kolemjdoucí. Umělkyně a umělci zastoupení na výstavě **VERONIKA ŠREK BROMOVÁ, MARTIN DAŠEK, JIŘÍ DAVID, JAN HAUBELT, ANNA HULAČOVÁ, MATYÁŠ CHOCHOLA, LADISLAV JEZBERA, RICHARD LOSKOT, PETR KVÍČALA, JIŘÍ KOVANDA, KATEŘINA VINCOUROVÁ, JAKUB NEPRAŠ, VLADIMÍR 518.**

TŘILAMŘI V LITOMYŠLI

12. 5. – 26. 7. 2020

Generační výstava rodiny Lamrů - otce Aleše (*1943) a jeho synů Hanuše (*1976) a Jana (*1983) představila tři originální postoje k výtvarnému vyjádření. Aleš a Jan se ve své tvorbě obracejí především k malířským plátnům, Hanuš je v českém prostředí uznávaným tvůrcem šperků.

MĚSTO-L

8. 8. – 4. 10. 2020

V příběhu města Litomyšl sehrává architektura, a zvláště pak ta, která zde vyrostla po roce 1989, důležitou roli. Malé město si péčí místních starostů, městské architektky a posléze též soukromých investorů vydobylo suverénní pozici v četnosti architektonicky kvalitních staveb. Pro Městskou galerii Litomyšl se tento „fenomén“ stal impulsem ke zmapování moderního stavebního vývoje ve městě, a to po celé 20. století. Výstupem několikaletého výzkumu se stala česko-anglická, populárně-naučná webová databáze Litomyšlský architektonický manuál (LAM), navazující na obdobné manuály v Brně a Plzni. Pomocí textů, plánů a historických a současných fotografií ilustruje architektonický vývoj města a jeho blízkého okolí od roku 1900 do současnosti. Zpřístupňuje informace o 146 objektech, včetně uměleckých děl a úprav veřejných prostranství. Není však pouhou encyklopedií. Slouží také jako jedinečný průvodce – objekty jsou v něm seřazeny do sedmi stezek a šestnácti výletů a nechybí ani praktické turistické nástroje, jakými jsou audionahrávky, kódy, kovové značení v exteriéru, tištěný průvodce či skládací mapa. Výstava MĚSTO-L byla vyústěním projektu LAM. Pomocí časové osy vybírala z manuálu nejzajímavější projekty, informovala o stavebním vývoji města od počátku 20. století a přinesla jedinečný obrazový materiál.

LITOMYŠLSKÁ ZÁMECKÁ SGRAFITA A JEJICH OBNOVITELÉ 1973-1989

4. 9. – 20. 9. 2020

„Litomyšl, starobylá, historická, architektonicky bohatá a vznosná, jako starý šperk se těší stále pozornosti a obdivu návštěvníků, kteří jsou očarováni městem s památkami po bývalé občanské, panské i duchovní vrchnosti.“

Tato krásná slova napsal v roce 1946 v úvodu své knihy Litomyšl v dějinách a výtvarném umění MUDr. František Lašek (1872–1947), lékař, veřejný činitel a historik, asi nejvýznamnější osobnost města v první polovině 20. století. Publikace, opatřená četnými fotografiemi, samozřejmě věnuje velký prostor renesančnímu zámku, jehož fasáda však za autorova života vypadala jinak, než jak ji známe dnes. Na konci 18. století totiž byla valná část její sgrafitové výzdoby zakryta tenkou hladkou omítkou a došlo k odstranění lunetových říms. Lašek tak mohl vidět pouze figurální obrazy na čelní stěně arkádového nádvoří a od roku 1935 i psaníčková sgrafita na vnější jižní fasádě, která odkryl a zrekonstruoval Antonín Pochobradský. Roku 1953 se obdobného restaurátorského zásahu dočkala díky Miroslavu Böswartovi vnější západní fasáda. V letech 1973–1989 pak proběhla komplexní obnova sgrafitového pláště, jejíž výsledek přijíždějí obdivovat lidé z celého světa. Pracovali na ní především Václav Boštík, Zdeněk Palcr, Stanislav Podhrázský a Olbram Zoubek – věhlasní, leč komunistickým režimem rozhodně nemilovaní umělci, kteří v Litomyšli nejen že vytvořili úžasné dílo, ale zároveň našli možnost obživy. Výstava Litomyšlská zámecká sgrafita a jejich obnovitelé 1973-1989 přiblížila prostřednictvím krátkých textů a převážně dobových fotografií jejich činnost.

VÝTVARNÁ LITOMYŠL ´20

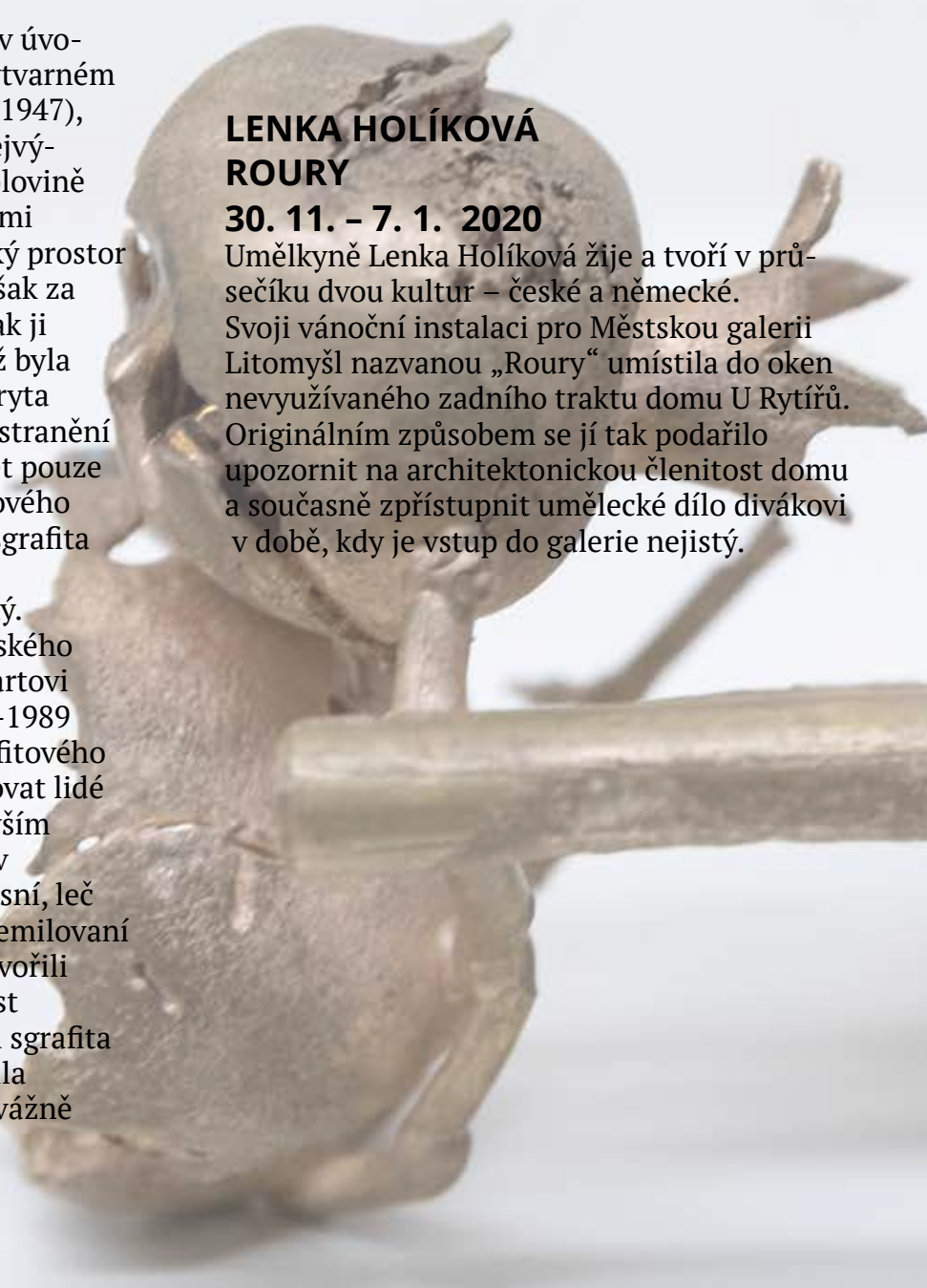
3. 12. – 17. 12. 2020

Tradiční výstava, nazývaná též Salon, umožnila setkání a konfrontaci profesionálů i amatérských výtvarníků všech věkových skupin a výtvarných stylů, které spojuje pouze jediné – jejich vazba k Litomyšli.

LENKA HOLÍKOVÁ ROURY

30. 11. – 7. 1. 2020

Umělkyně Lenka Holíková žije a tvoří v průsečíku dvou kultur – české a německé. Svoji vánoční instalaci pro Městskou galerii Litomyšl nazvanou „Roury“ umístila do oken nevyužívaného zadního traktu domu U Rytířů. Originálním způsobem se jí tak podařilo upozornit na architektonickou členitost domu a současně zpřístupnit umělecké dílo divákovi v době, kdy je vstup do galerie nejistý.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PRO VEŘEJNOST

Kromě výstavní činnosti se městská galerie v roce 2020 věnovala rovněž pořádání doprovodných programů pro veřejnost. V době, kdy byla galerie pro veřejnost dostupná, se v omezeném počtu návštěvníků uskutečnilo celkem 26 doprovodných programů.

Mezi nejdůležitější, periodicky se opakující, programy galerie patřily v roce 2020 architektonické Procházky (s) městem, Večery s galerií a sobotní dílny pro děti a pro dospělé Zapleť se s uměním. Podstatná část doprovodných programů probíhá během letní sezóny rovněž v Městské obrazárně (např. program Malování mezi obrazy).

Kromě vlastních doprovodných programů se galerie zapojila do projektů organizovaných jinými subjekty, které působí na území Litomyšle - Litomyšlských dnů barokní tradice, Litomyšlské veselice, Litomyšlských dvorků, aj. Rušení kulturních akcí v roce 2020 bohužel neumožnilo realizaci předpřipravených akcí Noc literatury, Muzejní noc, Putování za studánkami či Archimyšl.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

Pokles v návštěvnosti zaznamenaly v uplynulém roce rovněž vzdělávací programy pro školy. V době, kdy mohly školy navštěvovat vzdělávací programy, nabízela galerie jak programy ke stávajícím výstavám, tak speciální programy zaměřené na výtvarné techniky. Celkem uspořádala galerie v roce 2020 35 programů pro školy, které navštívilo celkem 620 žáků.

- 15.1. Experimentální ateliér - mramorování
- 18.1. Zapleť se (s) uměním: Macramé
- 23.1. Večer s galerií: komentovaná prohlídka a výtvarný ateliér
- 15.2. Galerie dětem: Workshop animace pro nejmenší
- 18.2. Komentovaná prohlídka pro pedagogy a studenty výstavou Karel Zeman
- 18.2. Československý filmový plakát 60. let
- 21.2. Československý filmový plakát 60. let
- 27.2. Karel Zeman - strukáž
- 27.2. Večer s galerií: Workshop animace
- 28.2. Československý filmový plakát 60. let
- 2.3. Lunapark filmových vynálezů (Free Cinema)
- 3.3. Cesta do pravěku
- 3.3. Kouzelný svět Karla Zemana
- 4.3. Československý filmový plakát 60. let
- 5.3. Karel Zeman - strukáž
- 5.3. Poprvé v galerii + Karel Zeman
- 6.3. Cesta do pravěku
- 6.3. Pixilace (stop-motion animace)
- 10.3. Kouzelný svět Karla Zemana

GALERIE UZAVŘENA

- 15.5. Komentovaná prohlídka pro pedagogy výstavou Třilamři v Litomyšli
- 20.5. Galerie dětem: Hravě výstavou Třilamři v Litomyšli
- 30.5. Galerie dětem: Den dětí v galerii
- 31.5. Galerie dětem: Den dětí v galerii
- 19.6. Komentovaná prohlídka pro pedagogy Městskou obrazárnou
- 19.6. Malování mezi obrazy
- 20.6. Komentovaná prohlídka Městskou obrazárnou
- 7.7. Komentovaná prohlídka pro seniory výstavou Třilamři v Litomyšli
- 15.7. Přípravné grafické techniky
- 15.7. Komentovaná prohlídka pro seniory stálou expozicí Městské obrazárny
- 26.7. Vernisáž s komentovanou prohlídkou výstavy Třilamři v Litomyšli
- 13.8. Večer s galerií: Evropský architekt Bohuslav Fuchs
- 16.8. Místo, kde se tradice setkává s modernou – kostel Nalezení sv. Kříže (LDBT)
- 4.9. Vernisáž výstavy Zámecká sgrafita a jejich obnovitelé 1973-1989
- 4.9. Komentovaná prohlídka výstavou Plán B

- 5.9. Galerie dětem: Výtvarné hrátky (Litomyšlská Veselice)
- 11.9. Procházky (S) městem: Litomyšl pietní
- 18.9. Plán B – komentovaná prohlídka
- 21.9. Plán B – komentovaná prohlídka
- 22.9. Plán B – komentovaná prohlídka
- 24.9. Plán B – komentovaná prohlídka
- 25.9. Plán B – komentovaná prohlídka
- 3.10. Výtvarná dílna: Ornament (nejen v architektuře)
- 4.10. Den architektury: Není kostel jako kostel
- 3.12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl

GALERIE UZAVŘENA

- 8. 12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl
- 12. 12. Výtvarná dílna: Vánoční papír
- 14.12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl
- 15.12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl
- 16.12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl
- 17. 12. Komentovaná prohlídka výstavou Výtvarná Litomyšl

GALERIE UZAVŘENA

DOKUMENTACE SBÍRKY

Městská galerie pokračovala v roce 2020 v evidenci své rozsáhlé sbírky, jejímž výstupem jsou karty zpracovaných děl a prezentace sbírky online na webových stránkách galerie. V současné době má galerie takto zpracovaných 323 záznamů. S probíhající evidencí souvisí rovněž digitalizace sbírky. Jednoznačným přínosem pro dokumentaci sbírky městské galerie bylo získání grantu Ministerstva kultury ČR ISO II/B Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví, díky němuž mohla galerie profesionálně zdigitalizovat 70 sbírkových děl. Na sklonku roku 2020 byl podán grant ISO II/B na rok 2021. V rámci nové žádosti došlo ke zpracování Směrnice k provádění digitalizace sbírkových předmětů (čj. MGL/327/20/MZ-110), která nahrazuje a rozšiřuje interní směrnici Digitální dokumentace sbírkových předmětů čj. MGL/45/14/Sch-110 a je nedílnou součástí Režimu zacházení se Sbírkou Městské galerie Litomyšl.

Sbírka byla v roce 2020 obohacena o následující umělecká díla - videomontáž Metropolia (2010) Jakuba Nepraše a objekt Korona česká od sochaře Ladislava Jezbery (2020).

PUBLIKAČNÍ A BADATELSKÁ ČINNOST

V roce 2020 pokračoval projekt Litomyšlský architektonický manuál. V rámci projektu došlo k osazení značek u objektů z databáze. Do databáze byly přidány zbylé texty a audionahrávky a pokračovalo archivní bádání. Novinkou v projektu je zahájení překladu databáze do německého jazyka, vznik nové tiskoviny – skládacího letáku Top 50 a vznik tří krátkých propagačních videí. Městská galerie připravila společně s Regionálním muzeem v Litomyšli komentované vydání Jiráskovy Filosofské historie. Knihu vydá u příležitosti 170. výročí spisovatelova narození v roce 2021 Regionální muzeum v Litomyšli v nakladatelství Arbor Vitae.

K výstavě PLÁN B byl vydán tištěný katalog. Ve spolupráci s městem Litomyšl byla vydána brožura k výstavě Litomyšlská zámecká sgrafita a jejich obnovitelé 1973–1989. Galerie se rovněž podílela na vzniku katalogu k výstavě Třilamří v Litomyšli.

V roce 2020 nechala městská galerie odborně zrestaurovat obraz Josefa Voleského nazvaný Autoportrét (1923). Obraz byl zrestaurován za účelem vystavení v rámci výstavy Příběhy z obrazů Josefa Voleského.

Během celého roku 2020 spolupracovala galerie s galeriemi, muzei a vědeckými institucemi, a to především formou výpůjček. Galerie byla těmito institucemi opakovaně oslovována rovněž s žádostmi o fotoreprodukce sbírkových předmětů za účelem publikování v odborných publikacích a propagačních materiálech.

Během celého uplynulého roku probíhala vědecko-výzkumná činnost spojená s přípravou výstavy Příběhy z obrazů Josefa Voleského. Týkala se především životních osudů litomyšlského rodáka, akademického malíře Josefa Voleského (1895–1932), ale také vývoje jeho tvorby a osudů postav, které jako malíř-portrétista na svých obrazech zachytil.

Další vědecko-výzkumná činnosti se zaměřila na tvorbu a životní osudy sklářské výtvarnice Ludviky Smrčkové (1903–1991), a to především na její působení v Litomyšli ve 30. letech 20. století, dále pak na její výstavu konanou v rámci oslav výročí povýšení Litomyšle na město v roce 1959.

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST A NÁVŠTĚVNOST

Provoz Městské galerie Litomyšl vycházel v roce 2020 ze stávajících předpisů, smluvních závazků, směrnic a muzejních standardů (tj. splnění povinných revizí, inventarizací, školení a kontrola BOZP a PO atd.). Proběhla povinná inventarizace sbírky v souladu se zák. 122/2000 Sb. a Organizační směrnicí města.

Personální složení galerie kleslo v roce 2020 na 5,25 úvazku (v roce 2019 bylo úvazků 6). V roce 2020 uzavřela galerie celkem 65 smluv (DPP, DPČ, kustodi, umělci, fotografové, překladatelé, aj.). V rámci projektu Litomyšlský architektonický manuál došlo k uzavření dvou dohod o pracovní činnosti.

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření Městské galerie Litomyšl za rok 2020 činil 668 212 Kč. Organizace dosáhla zisku ve výši 92 212 Kč.

Výnosy

Celkové výnosy MGL v roce 2020 činily 5 944 373 Kč, z toho 4 521 000 Kč tvořil příspěvek zřizovatele. Hlavní skupiny výnosů představovaly již zmíněný příspěvek zřizovatele, dále pak výnosy z prodeje služeb (13 %) a čerpání fondů (9 %). MGL realizovala v hlavní činnosti v roce 2020 výnosy ze vstupného a z prodeje služeb v celkové výši 169 000 Kč (oproti 233 000 Kč v předchozím roce). Meziroční pokles výnosu ze vstupného a z prodeje služeb je tvořen především meziročním poklesem výnosů za vstupného. Pokles návštěvnosti o 40 % v případě domu U Rytířů způsobilo v uplynulém roce uzavření galerie v obdobích 13. 3. – 11. 5. 2020, 9. 10. – 2. 12. 2020 a 18. 12. – 31. 12. 2020. Pokles návštěvnosti v Městské obrazárně o 24 % zapříčinilo pozdější otevření obrazárny v letních měsících. Lze předpokládat, že pokles návštěvnosti ovlivnila také obava návštěvníků ze vstupu do uzavřených výstavních prostor. Dílčí skupinu výnosů v celkové výši 574 000 Kč tvoří finance získané pomocí grantů.

V roce 2020 získala městská galerie následující dotace:

Ministerstvo kultury ČR	Projekt Litomyšlský architektonický manuál	200 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Projekt Smetanova výt. Litomyšl	250 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Digitalizace sbírky MGL	24 000 Kč
Pardubický kraj	Projekt Smetanova výt. Litomyšl	80 000 Kč
Nadace české architektury	Výstava MĚSTO-L	20 000 Kč

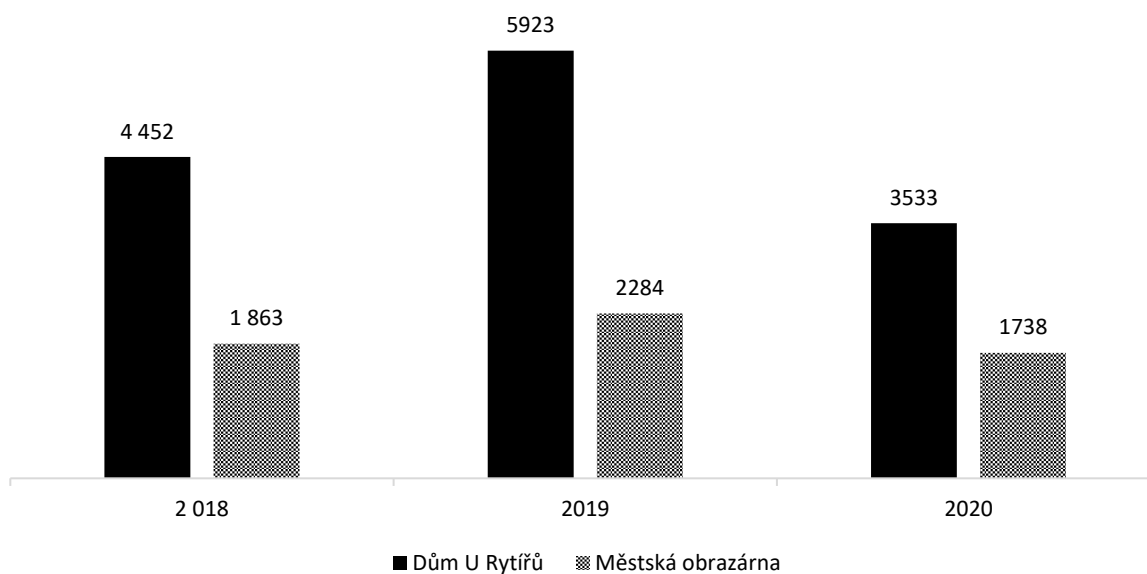
Výnosy ze sponzoringu tvořily v roce 2020 částku v celkové hodnotě 200 000 Kč.

Náklady

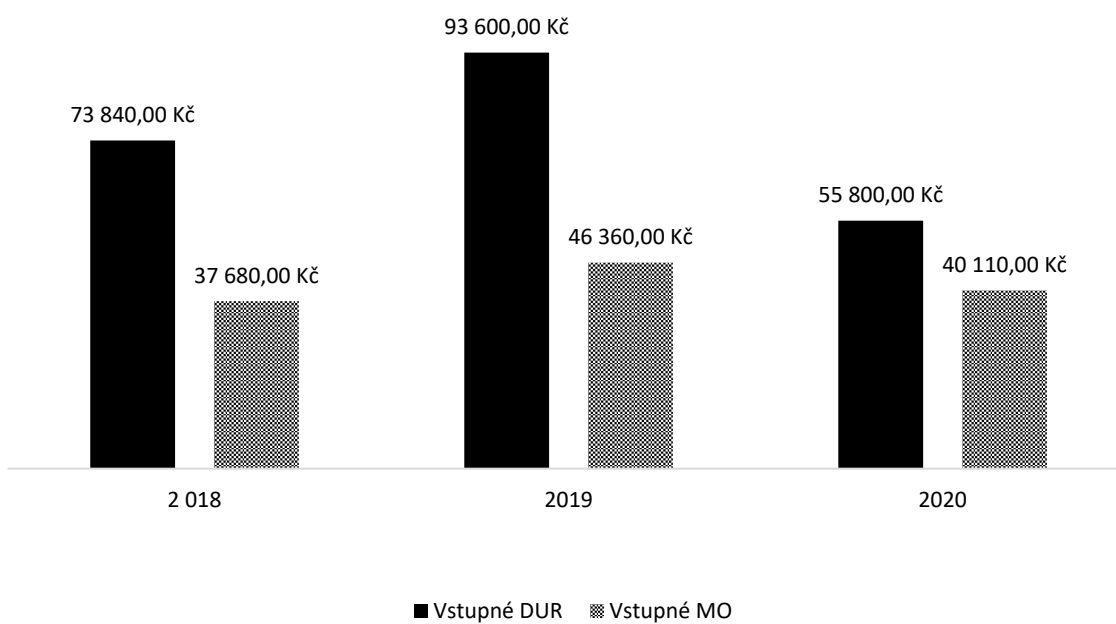
Náklady hlavní činnosti v roce 2020 dosáhly celkem 5 276 000 Kč. Největší skupiny nákladů tvořily i nadále náklady na osobní náklady (65,5 %) a náklady na ostatní služby (22 %).

Meziroční návštěvnost Městské galerie Litomyšl

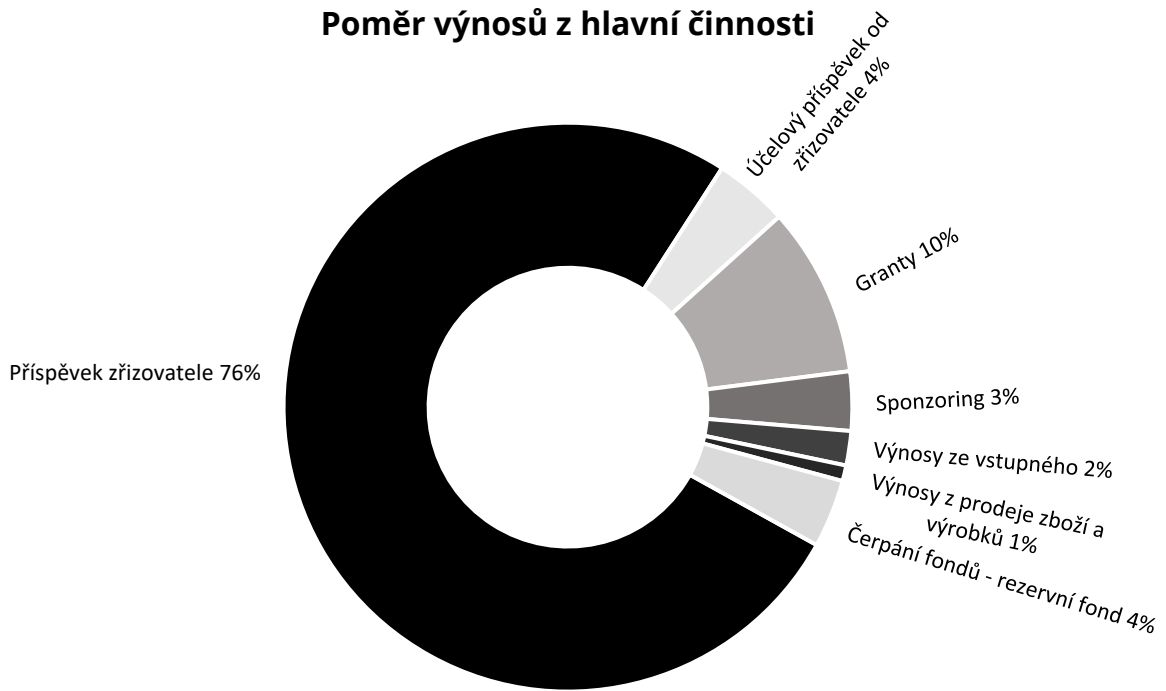

Meziroční srovnání vstupného

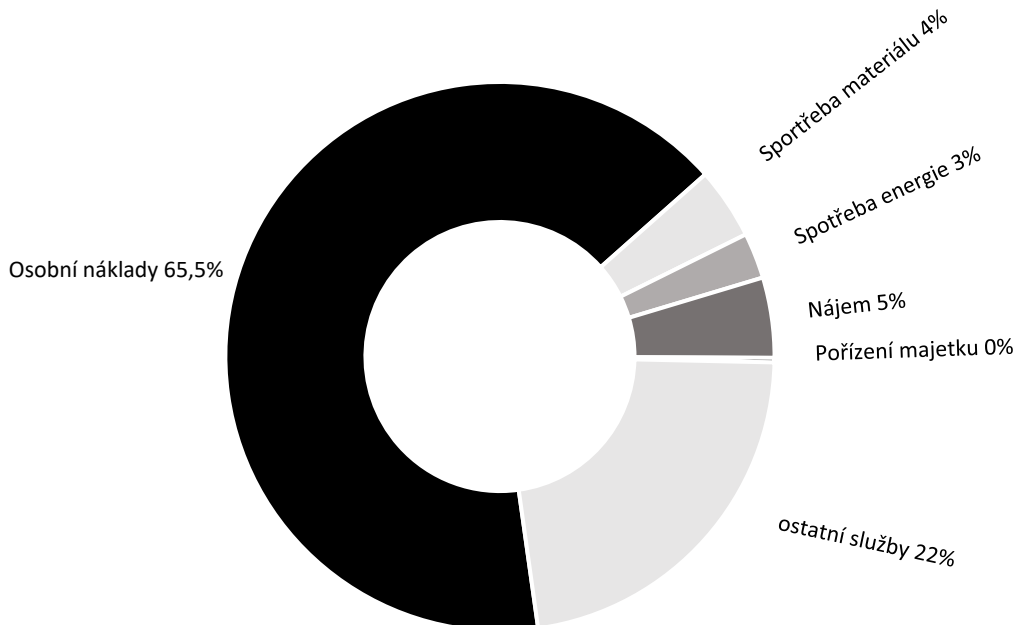

Poměr výnosů z hlavní činnosti

Poměr nákladů z hlavní činnosti

MĚSTSKÁ GALERIE LITOMYŠL

Smetanovo nám. 110

570 01 Litomyšl

T: +420 461 653 488

E: galerie@litomysl.cz

www.galerie.litomysl.cz

MĚSTSKÁ
GALERIE
LITOMYŠL